

saaledes at man derved har besværliggjort Valghandlingen paa en lidet heldig Maade. Man har der været saa mistænksom, at man er gaaet videre end i England og endnu videre end i Belgien. Der hedder det dog blot, at Vælgeren skal kunne skrive sit Kryds, saaledes at han ikke iagttages, medens han skriver det, og i Belgien er det endogsaa blot bestemt, at der skal være en afsondret Pult, hvorved han kan skrive det; men i Folketingets Affattelse hedder det, at Rummet skal laves saaledes, at vedkommende ikke kan ses af nogen uden for Rummet staaende Person; Rummet skal altsaa være lukket enten med et Tæppe eller med en Dør, hvilket ogsaa er besværligt. Jeg paastaar derfor, at den Maade, man har foreslaaet fra Folketingets Side, er adskillig omstændeligere, end hvad der herfra er foreslaaet, uden at jeg dog kan se Nødvendigheden deraf.

Jeg kommer nu til det andet Spørgsmaal: Er den af Folketinget foreslaaede Fremgangsmaade virkelig mere betryggende med Hensyn til, at ingen kan faa at vide, hvorledes Vælgeren stemmer? Ja, kan man se paa den Vælger, der kommer med sin Stemmeseddel i Lommen, hvorledes han vil stemme, kan man vel ogsaa se det paa den Vælger, som har afkrydset sin Stemme, skønt det maaske vil være vanskeligere. Men der er et andet Punkt, som jeg vil fremhæve for de Herrer. Denne Mistænksomhed kommer nemlig ogsaa frem, naar der i Lovforslagets § 7 er Tale om, hvem der skal være til Stede i Lokalet. Vi havde skrevet, at der skulde være Repræsentanter for de forskellige Kandidater, men i Folketingets Forslag kaldes det dem „Tilsynsmænd ved Stemmegivningen“. Man har altsaa villet etablere en Kontrol med Valgbestyrelsen for at sikre sig, at den ikke ser efter. Men jeg synes, at det er en Mistænksomhed, som ikke hører hjemme over for Valgbestyrelsen. Er det ikke Meningen, kan jeg ikke se, hvad den Kontrol skal til. Jeg kommer her igen til dette Punkt om at betrygge Vælgeren med Hensyn til Hemmeligholdelse, men det opnaar man ikke, hvad der navnlig fremgaar af de to sidste Stykker af § 15; thi der har man maattet holde den Mulighed aaben, at Vælgeren af en eller anden Grund ikke selv kan klare Afkrydsningen, og han skal saa enten have en Mand med til at hjælpe sig dermed eller ogsaa skal han kunne benytte Stemmelisteføreren til at krydse af for sig. Saadan maa det være, hvis Manden er Krøbling og ikke kan gaa. Han

maa saa ledsages af en anden fra Valgbordet til Stemmerummet, denne maa støtte ham og kan saaledes faa Lejlighed til at se, hvorledes han krydser af. Hvis Vælgeren ikke kan se, maa han have endnu mere Hjælp. Der er gjort en underlig Forskel i Lovforslaget, der er skelnet imellem, om Vælgeren paa Grund af Legems-svaghed ikke kan gaa uden Hjælp og om han af anden Grund ikke kan sætte Kryds uden Hjælp. I første Fald skal han have en anden Vælger med sig, men i sidste Fald, naar han overhovedet ikke kan gaa eller er blind, skal Stemmelisteføreren faa at vide, hvem han vil stemme paa og saa faa rigtig krydset af for ham og nævne vedkommende Kandidats Navn for ham, først da er hele den Historie færdig. Det gælder ogsaa for saadanne Vælgere, som mangle Evne til at skelne Skrift. Nu vide vi jo, at mange ældre Mænd kunne have Vanskelighed derved. En saadan vil kunne sige: Jeg kan ikke se, hvorledes jeg skal afkrydse; vil du, Listefører, sige mig, hvor der skal krydses af, og først saa er det færdigt. Det forekommer mig, at der der er et Hul i Hemmeligholdelsen i dette Forslag, idet vedkommende Vælger jo alligevel herefter ikke kan undgaa Offentliggørelse af sin Stemmegivning. — Jeg skal ogsaa paa dette Trin bemærke, at det samme System kan føre til, at vi faa en Forkastelse af Stemmesedler af Grunde, som slet ikke nødvendiggøre Forkastelse. Tilmed er der i § 17 indført en Bestemmelse om, at hvis Krydset er skrevet paa et urigtigt Sted, eller der paa andre Maader kommer Uklarhed ind i Betegnelsen, er denne Stemmeseddel kassabel.

Det er, hvad jeg har at bemærke imod dette Systems Fortrinlighed, at man ikke derved skaber nogen gennemgaaende Betyggelse for, at Vælgerens Stemmegivning ikke bliver kendt.

Den tredje Række Bemærkninger, jeg ved denne Lejlighed vil gøre, vedrører den Omstændighed, at den foreslaaede Fremgangsmaade skaber nogle ny Realiteter, med Hensyn til hvilke det er tvivlsomt, om de ere rigtige eller ikke. Jeg sigter her ved til Bestemmelsen i § 6, som gaar ud paa, at enhver, der vil stille sig til Folkevalgsvalg, skal melde sig til Valgbestyrelsen fjerde Aften før Valget. Ved Valgmandsvalget skulle Listerne være indgivne tredje Aften før Valget. Dette er nødvendigt, fordi der skal være Tid for Valgbestyrelsen til, efter at Kandidaterne have meldt sig, at faa trykt Stemmesedler og udført alt det andet, der skal gøres. Dette